

Pfv.IV.21.297/2013/4.szám

A Kúria a dr. Szigeti Andrea ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 25.P.24.086/2011. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.598/2012/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az I. rendű felperes által 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva megállapította, hogy az alperes által üzemeltetett .. online médiumban az „...” című, ..-ai sajtóközleményben annak közlésével, hogy „... megyés püspök nem a rendőrséghez fordult, hanem megpróbálta egy áthelyezéssel elsimítani az ügyet” olyan hamis látszatot keltett, miszerint .. II.r. felperes bűnpártolást követett el és ezzel megsértette a II.r. felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy elégtétel adásaként, saját költségén, a sérelmes közleménnyel azonos módon, helyen és elérhetőséggel legalább 90 napra az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részét tegye közzé és egyben

fejezze ki sajnálkozását a II.r. felperesnek az elkövetett jogsértésért. Az alperes által a II.r. felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 500.000 forintra felemelte és kötelezte az alperest ezen összeg után a késedelmi kamat megfizetésére is. Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítélet tábla határozata indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el az I.r. felperes keresetét, ugyanis a per tárgyát képező írásban szereplő közlések nem az I.r. felperesre, hanem az ...i plébános személyére, illetve a II.r. felperesre vonatkoztak. Ebből következően a Ptk. 78. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 3. § (1) bekezdése alapján az I.r. felperes perindításra nem jogosult.

A II.r. felperes vonatkozásában az ítélet rendelkező részében foglaltak szerint állapította meg a jogsértést.

A jogerős ítélet ellen az I.r. felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak a rá vonatkozó rendelkezése hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat hozatalát kérte. Kérte a jogsértés megtörténtének megállapítását, az alperes elégtételadásra kötelezését, továbbá 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésében való marasztalását. Az I.r. felperes előadta, hogy a cikk állításával szemben a közoktatási feladat átvállalásával a települési önkormányzat vagyona nem csökkent volna és az egyház, illetve az I.r. felperes egyházmegye vagyona sem nőtt volna.

Érvelése szerint a sajtóközlemény nemcsak az ...i plébános személyére, vagy a II.r. felperesre vonatkozik, hanem maga a cím olyan személyre vonatkozik, amely iskolafenntartó lehet, közoktatási feladatot láthat el, ez pedig az I.r. felperes. A sajtóközlemény utolsó bekezdésében az a felszólítás, hogy a .. ne játsszon át több, a magyar adófizetők pénzéből és EU-s forrásból felújított és fenntartott iskolát a katolikus egyháznak, amíg az nem tisztázta viszonyát a pedofíliával és a törvényességgel, szintén nem természetes személyre, hanem a katolikus egyház részegyházára vonatkozik. Az I.r. felperes szerint az elsőfokú bíróság a tényállást kirívóan okszerűtlenül állapította meg, és nem tett eleget indokolási kötelezettségének abban a körben, hogy az I.r. felperes által becsatolt okirati bizonyítékoknak miért nem tulajdonított jelentőséget. Hangsúlyozta, hogy az alperes meg sem kísérelte annak bizonyítását, hogy a sajtóközleményben híresztelt valótlan tényállítás megfelelne a valóságnak. Nem bizonyította, hogy a közoktatási feladat átvétele törvénytelen vagyongyarapodást eredményezne az I.r. felperes javára. A valótlanul híresztelt bűncselekmény összefüggésbe hozása a törvénytelen vagyongyarapodás látszatának keltésével alkalmas arra, hogy a közvélemény valós

indok nélkül negatív értékítéletet alkosson az I.r. felperessel kapcsolatban is. A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (Ltv.) alapján hivatkozott arra, hogy valamely egyházi szervezet jóhírnevének megsértése alkalmas arra, hogy az emberek egyházi szervezetbe vetett bizalmát megingassa. Kifejtette, hogy az emberek gondolkodásában a katolikus egyház fogalma elválaszthatatlan módon kapcsolódik össze a világi közigazgatási egységként funkcionáló megyéktől egyébként is eltérő, földrajzi beosztás szerint szerveződő egyházmegyékkel, valamint az egyházi személyekkel.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg: a Codex Iuris Canonici rendelkezéseinek alkalmazását miért nem tartotta lehetségesnek. Mind az Ltv., mint pedig a jelenleg hatályos, az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (Ehtv.) az adott egyház belső szabályait rendeli alkalmazni a világi jogi jogviszonyokban és a világi hatóságok előtt induló eljárásokban is. Hivatkozott az általa becsatolt olvasói hozzászólásokra, amelyekből kitűnően az olvasók a pedofil cselekménnyel kapcsolatos valótlán tényállítások nyomán az I.r. felperest, mint iskolafenntartással is foglalkozó egyházi szervezetet tekintették olyan személynek, amellyel szemben meg kell óvni a gyermekeket. Előadta azt is, hogy az I.r. felperes megkeresésére a jelentős súllyal bíró online médiumokat működtető szerkesztőségek közül többen belátták azt, hogy az I.r. felperes jóhírnevét megsértették. Mivel az alperes is eltávolította a sérelmezett sajtóközleményt az általa működtetett weboldaltól, ebből következően belátta a személyiségi jogsértés megtörténtét. 2012. június 24-ei beadványában is elismerte azt, csupán arra hivatkozott, hogy nem szándékosságnak, hanem gondatlanságnak minősíthető, hogy nem ellenőrizte a más forrásból származó tényállítások valóságtartalmát.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem tért ki arra, hogy a mérlegeléskor miért rekesztette ki a bizonyítékok köréből a felperesek által csatolt okirati bizonyítékokat és a másodfokú bíróság sem indokolta meg, hogy azokat miért nem vette figyelembe.

Az I.r. felperes szerint az elsőfokú bíróság a PK 13. számú állásfoglalás megsértésével jutott arra a következtetésre, hogy az I.r. felperes személyére nem vonatkoztatható a perbeli sajtóközlemény tartalma. Hivatkozott a BH 1998.330 számú eseti döntésre is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdésében és a 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, továbbá a Ptk. 78. §-át.

A nem vagyoni kártérítés körében hivatkozott a Pp. 163. § (3) bekezdésében foglaltakra.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között bírálta felül. Ennek megfelelően a felülvizsgálati eljárásban azt kellett vizsgálat tárgyává tenni, hogy az alperes által közzétett cikk megsértette-e az I.r. felperes jóhírnevét.

Az I.r. felperes keresetében azt sérelmezte, hogy az írás az ..i plébános fajtalankodásának valótlan híresztelésével, az egyházi személy ezen mivoltának hangsúlyozásával megsértette az I.r. felperes személyhez fűződő jogát. Emellett a cikk címe („..") és az a felhívás, hogy a .. ne játsszon át több iskolát a katolikus egyház részére, amíg a katolikus egyház nem tisztázta a viszonyát a pedofíliával, utalva az .. és sportcsarnok átadására, olyan valótlan következtetés levonását eredményezi, hogy a közoktatási feladatok önkormányzattól történő átvétele az egyházmegye javára vagyongyarapodással járna, ami szabálytalan.

Miután a felperes keresetében személyiségvédelmet igényelt, a perben érvényesített követelés elbírálására nem a lelkiismereti és vallásszabadságról valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény illetve az egyházak, vallásfeleketek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény, a Codex Iuris Canonici szabályai, hanem a Ptk. rendelkezései irányadóak.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen az, ha valaki másról azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A Ptk. 85. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni. Ebből következően a sajtóközlemény vonatkozásában mindenki csak a személyét közvetlenül érintő kitételek tekintetében érvényesíthet igényt.

A személyhez fűződő jogi perekben is irányadó PK 13. számú állásfoglalás kimondja, hogy az érvényesíthet igényt, akinek a személyére a sajtóközlemény nevének megjelölésével vagy egyéb módon utal, vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

A fentiekből következően az ügyben eljáró bíróságok helytállóan jutottak arra a következtetésre, hogy az I.r. felperes által a perben sérelmezett közlések nem érintik a felperest, nem az ő személyére vonatkoztathatóak, így személyiségvédelmi eszköz alkalmazására nem tarthat igényt.

Az I.r. felperes által hivatkozott olvasói hozzászólások nem alkalmasak annak megállapítására, hogy az I.r. felperes

érintettsége fennáll.

A Kúria már több határozatában (Pfv.IV.20.731/2013/4., Pfv.IV.20.743/2013/4.) kifejtette: önmagában az egyházi hierarchia és szervezetrendszer még nem jelenti azt, hogy valamennyi, egy-egy konkrét egyházi személyt érintő kitétel vonatkozásában automatikusan megállapítható az egyházi szervezet saját közvetlen érintettsége.

A keresetösségi jog fennállása szempontjából irreleváns az a körülmény, hogy más sajtószerv a hasonló tartalmú sajtóközlemény vonatkozásában felelősségét bármely okból elismerte vagy helyreigazítást tett közzé, esetleg kártérítés megfizetését is vállalta. Ez önmagában még nem vonja maga után a jelen ügy alperesének helytállási kötelezettségét.

Nem tartotta elfogadhatónak a Kúria azt a felperesi érvelést, hogy a cikkek azáltal keltenének a felperes személyét sértő, hamis látszatot, hogy a pedofíliával összefüggésben említést tettek az egyik ...i iskola átvételének szándékáról. A cikkből nem vonható le olyan következtetés, hogy az I.r. felperes egyházi szervezetként alkalmatlan lenne egy iskola átvételére, mert egyik tagját alaptalanul pedofil-váddal illették. Nem valótlán annak közlése, hogy az ...i önkormányzat átadná az iskolát, és nem tünteti fel az írás a valóságot abban a hamis színben sem, hogy az I.r. felperest csupán a vagyongyarapodás szándéka vezetné. Az egyház oktatási szerepvállalásáról kifejtettek pedig a szabad véleménynyilvánítás körébe tartoznak, ezért nem adnak alapot személyhez fűződő jogsértés megállapítására.

Alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelem a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak és a Pp. 221. § (1) bekezdésének a megsértésére. Az ügyben eljáró bíróságok a tényállást a perben rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helytállóan állapította meg. Iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen megállapítás nem volt a terhükre róható, a bizonyítékok felülmérlegelésére pedig a felülvizsgálati eljárásban nincsen lehetőség. Az eljáró bíróságok a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően kellő módon meg is indokolták döntésüket, így az I.r. felperes ezt sem kifogásolhatja alappal.

A Pp. 163. § (3) bekezdésének megsértése nem merülhet fel, tekintettel arra, hogy a keresetösségi jog hiányában került elutasításra az I.r. felperes kereseti kérelme, így a nem vagyoni kártérítés iránti igényének megalapozottsága nem volt vizsgálható.

A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperes részéről a felülvizsgálati eljárásban perköltség nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az I.r. felperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet

13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. február 19.

Dr. Mészáros Máttyás s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács
Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Vné

tisztviselő